

РЕДАКЦІЙНА ЕНДОГАМІЯ ТА ЕНДОГЕНІЯ: ТРУДНОЩІ НА ШЛЯХУ ДО DOAJ

На сторінці блогу DOAJ опублікована стаття Марини Назаровець та Сергія Назаровця «Редакційна ендогамія та ендогенія: труднощі на шляху до DOAJ».

Автори наголошують, що найбільш поширеною проблемою при подачі заявок на включення у DOAJ є ендогенія (надто часте розміщення статей членами редколегії у власних журналах) та обговорюють те, як видавці університетських журналів можуть відстоювати редакційну незалежність й уникати кумівства. Університетські журнали часто починають свій шлях до DOAJ, будучи сповнені енергії та оптимізму, перед цим повністю переробивши сайт, оновивши правила та добре відформатували метадані. Здається, все йде гладко, й очікується, що заявку буде схвалено без будь-яких серйозних проблем. Проте виникають перешкоди, характерні для університетських публікацій, які рідко ураховуються, але можуть уповільнити або навіть зупинити процес включення у DOAJ. Багато редакцій навіть не підозрюють про ці перешкоди, поки не розпочинають підготовку заявки. Саме на цьому етапі приходить усвідомлення, що редколегія майже

повністю складається з колег із того ж університету, де видається журнал. Це явище, відоме як редакційна ендогамія, викликає побоювання щодо незалежності редакційних рішень. Якщо головний редактор, заступники редактора, члени редколегії та технічні редактори – усі чи більшість із них – представляють той самий університет чи факультет, ризик інституційного впливу зростає. Керівництво DOAJ з подання заявок рекомендує уникати ситуацій, коли всі члени редколегії представляють один і той самий виш. Університетським журналам потрібно переглянути редакційну практику та структуру управління, децентралізувати владу у редакційній структурі; запровадити прозору й відкриту систему редакційного відбору; уникати «довічних» призначень; забезпечити значний зовнішній внесок у процес рецензування; розвивати культуру залучення зовнішніх авторів; документувати, публікувати та дотримуватись політики щодо конфліктів інтересів; просувати журнал як академічну платформу, а не інструмент для локальних цілей; створити міжнародну мережу партнерств. Ендогамія та ендогенія не є вироком для університетського журналу. Навпаки, вони є дзеркалом, що допомагає визначити, в яких питаннях редакція може стати більш відкритою, різноманітною та збалансованою. Університетські журнали відіграють ключову роль у розвитку відкритої науки і часто є яскравими прикладами стійких, незалежних, діамантових ініціатив відкритого доступу. Тому демонстрація прозорості та незалежності роботи журналу – важливий та цілком досяжний крок.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/SD4oD>

Фото: скріншот

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ВідкритаНаука #НРАТ_ВідкритіДані
#НРАТ_ПопуляризаціяНауки #НРАТ_Науковцям_новини
#НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_Інноваторам_новини #НРАТ_Бібліотекарям
#НРАТ_НауковіВидання_новини

2025-12-05

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів